Lietas Nr.11130024116
K39-0234/16-0050/17

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2017. gada 8. novembrī

Valmieras rajona tiesa:
tiesnesis A. Melbergs,
piedaloties prokuroram A. Bērziņam
un aizstāvei M. Priedītei,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiek apsūdzēta Krimināllikuma 215. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, un, novērtējusi pierādījumus,

k o n s t a t ē j a :

Apsūdzētā /pers.B/lika šķēršļus maksātnespējas procesa gaitā, kas parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) pārstāvja rīcībā izpaudās kā administratora pieprasītās likumā paredzētās informācijas nesniegšana un dokumentu nenodošana, kas kavē maksātnespējas procesa gaitu.

Proti, apsūdzētā /pers. B/, būdama ar sertificēta administratora /pers.D/2015. gada 7. decembra lēmumu noteikta par parādnieka SIA "/nosaukums/", vienotais reģistrācijas Nr. /numurs/, juridiskā adrese: /aderse/, pārstāvi, kuras piedalīšanās SIA "/nosaukums/", kurai bija pasludināts maksātnespējas process, maksātnespējas procesā bija obligāta, būdama informēta par viņai noteikto statusu un ar to uzliktajiem pienākumiem, tīši ignorēja Maksātnespējas likuma 65. panta 2. punktā noteikto administratora pienākumu, kurā noteikts, ka administrators "nekavējoties uzsāk parādnieka dokumentu un mantas pilnu inventarizāciju un sastāda parādnieka bilanci..", kā arī nepildīja Maksātnespējas likuma 70. un 71. panta prasības par to, ka "parādnieka pārstāvja pienākums ir ierasties uz visām kreditoru sapulcēm un tiesas sēdēm, uz kurām viņš uzaicināts, kā arī sniegt savā rīcībā esošās ziņas par parādnieku. Parādnieka pārstāvis ar pieņemšanas un nodošanas aktu nodod administratoram visu parādnieka mantu, organizatoriskos, personāla un grāmatvedības dokumentus, rīkojumus, izziņas, pārskatus un saraksti, kā arī parādnieka zīmogu un spiedogu administratora noteiktajā termiņā, kas nevar būt īsāks par trim dienām un garāks par 10 dienām pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas. Parādnieka pārstāvja pienākums ir sagatavot nododamās parādnieka mantas un dokumentu sarakstu. Ja parādnieka pārstāvja rīcībā nav pieprasīto ziņu, viņam nekavējoties par to jāinformē administrators vai tiesa, norādot iemeslus, kāpēc šādu ziņu viņa rīcībā nav", pēc SIA "/nosaukums/", kurai bija pasludināts maksātnespējas process, administratora Haralda Kāļa 2016. gada 11. marta un 2016. gada 31. marta pieprasījumiem par informācijas sniegšanu (nekavējoties sniegt administratoram informāciju par bilancē norādīto aktīvu atrašanās vietu (pamatlīdzekļiem, naudas līdzekļiem), kā arī nodot administratoram debitoru prasījumu pamatojošos dokumentus), un brīdinājumiem par pienākumiem maksātnespējas procesā, kas tika nosūtīti uz apsūdzētās /pers. B/ dzīvesvietu – "/adrese/, saņemšanas 2016. gada aprīļa mēnesī, likumā noteiktajā termiņā pieprasīto informāciju nesniedza. Tādējādi apsūdzētā /pers. B/ ar savām darbībām kavēja maksātnespējas procesu.

Ar šādu savu rīcību apsūdzētā /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 215. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētā /pers. B/ (turpmāk sprieduma tekstā – apsūdzētā) savu vainu (vainīgumu) Krimināllikuma 215. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina daļēji un liecināja, ka esot nokavējusi informācijas un dokumentu iesniegšanas termiņus, bet neatzīstot to, ka neko nebūtu darījusi. Atzīstot, ka esot saņēmusi administratora pieprasījumus. Administratora pieprasītos dokumentus esot nosūtījusi vēlāk. Dokumentus noteiktajos termiņos neesot nosūtījusi naudas trūkuma dēļ.

Tiesa nepiedod ticamību apsūdzētās tiesas izmeklēšanas laikā dotajā liecībā minētajam par to, ka apsūdzētā neesot sniegusi administratora pieprasīto informāciju un neesot nodevusi administratora pieprasītos dokumentus likumā noteiktajā termiņā naudas trūkuma dēļ. Tiesas ieskatā administratora pieprasītās informācijas sniegšana un pieprasīto dokumentu nosūtīšana nav saistīta ar tik lieliem izdevumiem, kurus apsūdzētā attiecīgajā laikā periodā nebūtu spējīga samaksāt. Turklāt no apsūdzētās tiesas izmeklēšanas laikā dotās liecības izriet, ka apsūdzētā nav informējusi administratoru, ka viņai būtu kādi šķēršļi, kas liegtu apsūdzētajai likumā noteiktajā termiņā sniegt administratoram viņam pieprasīto informāciju un iesniegt viņa pieprasītos dokumentus.

Tiesa, neskatoties uz to, ka apsūdzētā savu vainu (vainīgumu) Krimināllikuma 215. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina daļēji, secina, ka apsūdzētās vaina (vainīgums) minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta ar ziņām par faktiem, kas izriet no pašas apsūdzētās tiesas izmeklēšanas laikā dotās liecības, "Lursoft" Uzņēmumu datu bāzes izziņas, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Liepājas nodaļas 2016. gada 13. janvāra izziņas kopijas, Valmieras rajona tiesas 2015. gada 30. novembra sprieduma izdrukas, sertificēta administratora /pers. D/ 2015. gada 7. decembra lēmuma kopijas, sertificēta administratora /pers. D/ 2016. gada 18. aprīļa iesnieguma, sertificēta administratora /pers. D/ 2016. gada 11. marta un 2016. gada 31. marta pieprasījumu kopijām un liecinieku /pers. D/ un /pers. F/ tiesas izmeklēšanas laikā dotajām liecībām.

Tiesa, analizējot apsūdzētās tiesas izmeklēšanas laikā dotajā liecībā minētas ziņas, secina, ka apsūdzētā atzīst faktu, viņa ir zinājusi, ka viņa ir atzīta par SIA "/nosaukums/", kurai bija pasludināts maksātnespējas process, pārstāvi un likumā noteiktajā termiņā nav sniegusi administratora pieprasīto informāciju un nav nodevusi administratora pieprasītos dokumentus.

Ar ziņām par faktiem, kas izriet no "Lursoft" Uzņēmumu datu bāzes izziņas, ir pierādīts, ka apsūdzētā spriedumā norādītajā laikā ir bijusi SIA "/nosaukums/", vienotais reģistrācijas Nr. /numurs/, juridiskā adrese: "/adrese/, vienīgā dalībniece un valdes priekšsēdētāja (lietas 20.-21. lapa).

Ar ziņām par faktiem, kas izriet no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Liepājas nodaļas 2016. gada 13. janvāra izziņas kopijas, ir pierādīts, ka apsūdzētās deklarētā dzīvesvieta kopš 2010. gada 1. septembra ir /adrese/(lietas 8. lapa).

Ziņas par faktiem, kas izriet no Valmieras rajona tiesas 2015. gada 30. novembra sprieduma izdrukas, apstiprina to, ka ar Valmieras rajona tiesas 2015. gada 30. novembra spriedumu ir pasludināts SIA "/nosaukums/", vienotais reģistrācijas Nr. 44103052933, maksātnespējas process. Par SIA "/nosaukums/" administratoru maksātnespējas lietā ir ticis iecelts sertificēts administrators /pers. D/ (lietas 13.-14. lapas).

Ar ziņām par faktiem, kas izriet no sertificēta administratora /pers. D/ 2015. gada 7. decembra lēmuma kopijas, ir pierādīts, ka ar sertificēta administratora /pers. D/ 2015.gada 7. decembra lēmuma apsūdzētā ir iecelta par SIA "/nosaukums/" kā parādnieka pārstāvi (lietas 5.lapa).

Ziņas par faktiem, kas izriet no sertificēta administratora /pers. D/ 2016. gada 18. aprīļa iesnieguma un sertificēta administratora /pers. D/ 2016. gada 11. marta un 2016. gada 31. marta pieprasījumu kopijām, apstiprina to, ka sertificēts administrators /pers. D/ 2016. gada 11. martā un 2016. gada 31. martā ir nosūtījis apsūdzētajai kā SIA "/nosaukums/" parādnieka pārstāvei uz viņas deklarēto dzīvesvietu pieprasījumus par informācijas sniegšanu (nekavējoties sniegt administratoram informāciju par bilancē norādīto aktīvu atrašanās vietu (pamatlīdzekļiem, naudas līdzekļiem), kā arī nodot administratoram debitoru prasījumu pamatojošos dokumentus). Vienlaikus pieprasījumos apsūdzētā ir informēta par viņas pienākumiem maksātnespējas procesā. Apsūdzētā sertificēta administratora /pers. D/ pieprasījumos minēto informāciju nav sniegusi un pieprasījumos minētos dokumentus nav iesniegusi līdz iesnieguma sagatavošanas laikam – 2016. gada 18. aprīlim (lietas 3., 4., 6. un 7. lapas).

Saskaņā ar liecinieka /pers. D/, sertificēta administratora, tiesas izmeklēšanas laikā doto liecību apsūdzētā kā parādnieka pārstāve noteiktā termiņā nav nosūtījusi 2016. gada 11. marta un 2016. gada 31. marta pieprasījumos minēto informāciju/dokumentus. Tāpat apsūdzētā nav informējusi sertificētu administratoru /pers. D/ par to, ka apsūdzētajai būtu kādi attaisnojoši iemesli, kādēļ apsūdzētā nav iesniegusi/nodevusi sertificēta administratora /pers. D/ pieprasījumos minēto informāciju un dokumentus.

Saskaņā ar liecinieka /pers. F/, Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Valmieras iecirkņa darbinieka, tiesas izmeklēšanas laikā doto liecību apsūdzētajai pirms konkrētā kriminālprocesa uzsākšanas, ņemot vērā policijā saņemto maksātnespējas administratora iesniegumu, paskaidrojuma pieņemšanas laikā ir izskaidroti viņas pienākumi maksātnespējas procesā. Tāpat apsūdzētā tikusi informēta par krimināltatbildību saskaņā ar Krimināllikuma 275. panta trešo daļu. Pēc kāda laika maksātnespējas administrators atkārtoti iesniedzis policijā iesniegumu par to, ka apsūdzētā turpina nepildīt savus pienākumus.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētās izdarītais nodarījums ir pareizi kvalificēts saskaņā ar Krimināllikuma 215. panta trešo daļu, jo apsūdzētā, būdama parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) pārstāve, ar tiešu nodomu, proti, apzinoties savas bezdarbības kaitīgumu un to apzināti pieļaujot, lika šķēršļus maksātnespējas procesa gaitā, kas viņas kā parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) pārstāves rīcībā izpaudās kā administratora pieprasītās likumā paredzētās informācijas nesniegšana un dokumentu nenodošana, kas kavēja parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) maksātnespējas procesa gaitu. Tiesa secina, ka konkrētajā gadījumā ir pamats atzīt, ka ir tikusi kavēta parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) maksātnespējas procesa gaita, jo, apsūdzētajai neiesniedzot administratoram viņa pieprasīto informāciju un nenodot viņa pieprasītos dokumentus, administratora rīcībā nebija priekštata par attiecīgā parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) darījumiem un mantas stāvokli pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas. Tādējādi administrators tika kavēts veikt pasākumus, lai aizsargātu attiecīgā parādnieka (juridiskās personas maksātnespējas procesa subjekta) kreditoru intereses.

Tiesa secina, ka apsūdzētās vaina (vainīgums) Krimināllikuma 215. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta. Apsūdzētā par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāma.

Nosakot soda veidu apsūdzētajai, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu un apsūdzētās personību, bet soda mēru – saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu – atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus apsūdzētās rīcībā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta ceturto daļu likumdevējs ir klasificējis Krimināllikuma 215. panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu kā smagu noziegumu.

Apsūdzētā ir izdarījusi tīšu noziedzīgu nodarījumu pret tautsaimniecību.

Ar apsūdzētās izdarīto noziedzīgo nodarījumu tika apdraudētas valsts tautsaimniecības intereses komercsabiedrību darbības jomā. Tāpat ar apsūdzētās izdarīto noziedzīgo nodarījumu tika kavēts noteiktas komercsabiedrības maksātnespējas process.

Pārbaudot apsūdzētās personību raksturojošās ziņas, ir noskaidrots sekojošais. Apsūdzētā agrāk nav sodīta (lietas 17. lapa). Apsūdzētajai pašlaik ir piecdesmit viens gads. Apsūdzētās apgādībā pēc viņas tiesai norādītajām ziņām atrodas viens pilngadīgs bērns, kurš apmeklē mācību iestādi. Apsūdzētā pēc viņas tiesai norādītajām ziņām pašlaik algotu darbu nestrādā.

Atbildību mīkstinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 47. panta pirmajā daļā, apsūdzētās rīcībā netika konstatēti.

Tiesa nekonstatēja apstākļus, kurus tiesa varētu atzīt par atbildību mīkstinošajiem apstākļiem apsūdzētās rīcībā saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu.

Atbildību pastiprinoši apstākļi, kas minēti Krimināllikuma 48. panta pirmajā daļā, apsūdzētās rīcībā netika konstatēti.

Krimināllikuma 215. panta trešās daļas sankcija kā sodu paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot tiesības uz noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai uz noteiktu nodarbošanos vai tiesības ieņemt noteiktu amatu uz laiku no diviem līdz pieciem gadiem.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš izklāstītos apstākļus, atzīst, ka apsūdzētā ir sodāma ar piespiedu darbu, piemērojot apsūdzētajai Krimināllikuma 215. panta trešās daļas sankcijā paredzēto obligāto papildsodu – tiesību ierobežošanu, proti, tiesību atņemšanu uz visu veidu komercdarbību.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētā ir izdarījusi tīšu, smagu noziegumu pret tautsaimniecību, kā arī ņemot vērā apsūdzētās attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu, secina, ka krimināltiesisko attiecību taisnīga noregulējuma interesēs apsūdzētajai ir atņemamas tiesības uz visu veidu komercdarbību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40. panta pirmās daļas otro teikumu piespiedu darbu var noteikt no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām.

Tiesa, ņemot vērā to, ka apsūdzētās rīcībā netika konstatēti ne atbildību mīkstinoši, ne atbildību pastiprinoši apstākļi, secina, ka apsūdzētajai piespiedu darbs ir nosakāms uz simt astoņdesmit stundām, bet tiesību ierobežošanas sods – uz diviem gadiem.

Tiesa uzskata, ka iepriekš minētais sods, tā veids un apmērs ir samērīgs un pietiekams, lai panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un sasniegtu soda mērķi.

Tiesa, ņemot vērā to, ka krimināllietas iztiesāšana pēc būtības ir pabeigta, un apsūdzētajai tiek noteikts sods, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, atzīst, ka apsūdzētajai kriminālprocesā piemērotais drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana ir atceļams.

Tiesa, ņemot vērā to, ka aizstāve apsūdzētās aizstāvības nodrošināšanai tiesas sēdē ir pieaicināta pēc tiesas uzaicinājuma, un tiesa nekonstatēja Kriminālprocesa likuma 85. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā un 368. panta ceturtajā daļā minētos apstākļus, kas būtu par pamatu apsūdzētās atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas par aizstāves sniegto juridisko palīdzību, atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punkta un 368. panta pirmās daļas noteikumiem no apsūdzētās par labu valstij ir piedzenami procesuālie izdevumi par aizstāves sniegto juridisko palīdzību.

Tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 513., 514. pantu, 520. panta pirmo daļu, 523., 527., 528. un 529. pantu,

n o s p r i e d a :

/pers. B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 215. panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz simt astoņdesmit (180) stundām, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem (2) gadiem.

Atcelt /pers.B/kriminālprocesā piemēroto drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošanu.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij procesuālos izdevumus par aizstāves sniegto juridisko palīdzību EUR 195 (simt deviņdesmit piecus *euro*), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt (noprotestēt) 10 dienu laikā pēc sprieduma kopijas pieejamības dienas apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību (protestu) Valmieras rajona tiesā.

Sprieduma kopijas pieejamības diena – 2017. gada 15. novembris.

Tiesnesis A. MELBERGS